

ГАЧЕТЛ6Н ДОНЫС:

Учрежден- меяслы да организа- тсјааслы	1 т.	6 т.	во
Гражданаы	1-25	7-50	15 ш.
	65	3-75	7-50

Юерт6дјасыс доныс 30 ур-
посы гж6да строкаыс.

Гачетс6 пощ6 сущ6дны Ре-
дактсјамо веонка, л6б6 п6м6
новл6длмеяс-пыд.

ЈУГЫД ТУЈ

(СВЕТЛЫЙ ПУТЬ)

Комі Авт. Облаетувса Ісполкомл6н да ВКП(б) Обкомл6н гачет.

РЕДАКЦИЈАЛ6Н АДРЕС:

Сыктывд6нкар,
Вадорвыс улч. 41 №
Телефон 50 №.
г. Устьсысольск, Набережная, 41.

Гж6дјас гачет6 кол6 гж6ны
6тар л6стбокас, м6чаа.
Кырымавт6м гж6дјас оз
в6длаоны.

ПЕТО 12-6д 80,

быд лун, суб6тајас6 да
пращык м6д-лунјас6-кынчл.

Парторганизатсјаын вежк6длан органјас проверит6м.

Њоль лун-ч6ж в6длал6м облаетувса парторганизатсја6н вежк6длысјас6с петк6дл6:
облаетувса вежк6длысјас с6ельнеј коммунистјас, нуб6дны вежкыда партијас6
инд6м туј6д, кут6ны топыда класс6веј тујв6ж быд ужын. Став ужс6 пукт6ма
партијас6 јонм6д6м-куча. Ем6с њебыджык коммунистјас, но нај6 зев ещ6.
В6д6длам6 јуњ 2 лун6а проверочнеј ком6сја-пыр лез6м ј6з6с:

Којушов І. Г.—Обісполкомын јуралыс.

Г6л крестан6н-п6. Револутсја-
дырј6 ме6са воц сувт6 гортас озыр
ј6жк6д вермасны. 1918 воын, кор
мијан ектјасас понд6сны организујт-
чавны коммунист партијал6н јачеј-
кајас, Којушов пыр6 партијад. Ко-
са6бны озыр ј6жк6д, вен6ны нај6с.
Кор том С6вет Республіка6с топ6-
д6сны г6г6р белеј бандајас, Коју-
шов мун6 Г6рд армијад ас в6ла6н.
Во6 Комі област6 б6р 1921 во-
ын, пыр-ж6 боетч6 партија уж-
бер6д. Ужал6 первој ектын, но

партија адч6 ас-пыс6 колана ј6з6с,
Којушов пыр-ж6 вежк6д Сыктыв-
карса Укомпарт. 1922 воын мун6
вел6дчыны Свердловскеј Комуни-
вер6итет6. Сјј6 кончит6м-б6рын ужал6
Облаетувса совпартшколаын јура-
лыс6н, Комілесын јуралыс6н вежы-
с6н, сы-б6рын Обкомса Орготфелын
јуралыс6н. Он6 ужал6 Обісполкомын
јуралыс6н.

Челукиторјас Којушов јортлыс
некод ез вермы в6ставны.

Лып6н А. П.—Обкомса Орготфелын јуралыс.

Кул6м6д6на морт. 17 ар6с6н пыр-
р6ма партијад.

— Том-в6сна оз, шу6, в6л6 боет-
ны-да ло-ж6 п6рјавны, 6т6н ар6с
соотывын, м6д воас, ферт, б6р ч6н-
ын. Г6л крестан6н п6. Он6 горт-
сак6д абу-на торј6дч6ма, кыч верм6
пыр отсал6. Колхоз6 шу6, ог л6нет
суб6дны, абу л6сны, к6кјамыс о-
жыс а ужалыс6 абу—код на-вост6
пондас ужавны? Кыч-мыј верма ас-
лым-нын л6б отсавны.

Партија уж-бер6д кутчыс6 1920
в6сан. Нуб6д дыр комсомольскеј уж.
Морт6 пыр кып6д6ны — ект6са
јачејканы секретарса Обкоммолса
секретар6. Сы-б6рты, Г6рд арми-
јасе во6м-б6рын, пет6 партијнеј
уж-выл6. Он6 јурал6 Обкомса Орг-
отфелын.

— Јулывлан он?—јуал6 Бауер
јорт, ком6сјаын јуралыс.

— Јула!—

— Јона?—

Мин6н М. П.—Југыд тујын редактор.

1918 в6сан партијаын, петл6ма
З6всертса г6л крестан6н-пыс6. Іч6т-
дырј6 вел6дч6ма степенсја-вылын
второкласнеј школаын, се6са Кар-
дорса уч6телскеј семинаријаын. Сар-
скеј војна-дырј6 морт6д вежк6л6ма
М6скуаса војнејнеј учылшс6б, пет-
л6ма сетыс 1917 воын прапорш6-
к6н. Октабрскеј револутсјаын ас6
абу н6м6д6н петк6дл6ма, в6л6ма
секи румынскеј фронт-вылын.

Гортас во6ма 1918 во завоф6т-
ч6н. Первојансыс ј6з-к6сны уж6
абу кутч6л6ма, в6л6ма с6мын уч6-
тельны. Завоф6т револутсја уж
нуб6дны 1918 во помас6г6н, партијад
пыр6м-б6рын. 1919-20 војасын ужал6
ответственеј уж-вылын Јарен-
скын. Кор воисны жежыдасл6н бан-
дајас, Уком да Ревком сувт6д6ны
Мин6нс6 коммунист отрадын нач-
лык-пыд6л6. Кытч6д ез ло в6тл6ма
белејас6с, отрад-пыр чорыда накод
верма6д. 1920-21 војасын Мин6н
ужал6 Уетуын Губвојенкоматын
(политотфелын начлык) се6са
Губкомын—Аптпропын јуралыс6н.

1922 в6сан локт6 област6, б6рјоны
Обком6 секретар6н. Арлаыс мун6
вел6дчыны М6скуад Универ6итет6.
1924 в6сан бара ужал6 обла-
тын. Он6 редактор Југыд тујын.
— Ачыд в6л6 камандырын да
мыла-н6 1918 воын ас-в6ла6н он

Нахлуп6н—ОБК-са јуралыс6с вежыс.

Партијаын 1918 в6сан, Пет6ма
г6л крестан6н-пыс6, Појол в6л6б6тыс,
Сыктыв у. Іч6т-дырј6 верм6ма вел-
л6дчыны ш6р-п6л6с школаын. Вој-
наб6д уш6телал6ма ектјасын. На-
хлуп6н сек-нын т6дма6б разнеј пар-

Револутсја-дырј6 еновт6 пра-
порш6к ч6н, 6тутч6 салдатјаск6д.
1917 воын б6рјоны-нын салдатјас-
сањ депутат6 С6вет6. Гражданскеј
војна оз кол6 Нахлуп6нт6г, перво-
саныс мун6, вел6д6 ужалыс6 ј6з-
п6всыс пет6м војнејнеј камандир-
јас6с.

Армијасе пет6м-б6рын пыр нуб6-
д6 6тветственеј ужјас, С6бырын
да Комі областын. Он6 гоз-м6д
сјезд-кост-нын ОКК-са да Обкомса
шленны.

— Опп6ч6тсјаас он в6лы?—
јуал6 Бауер јорт.

— Торјен опп6ч6тсјаын он в6в,
но ме-6д слаб6нк6 полит6каад-да кол-
л6к6 і сор6с6ывл6, ачым он-на
казавлы.—Мовпала ес6д вел6дчы-
ны-да арлыда-нын, ог т6д удајтчас
ос.—

— Да, б6р6мыс ещ6 кол6
томжык ј6з6с вел6дны мыј п6лзас-
ыс он6 мјан6с вел6д6мыс, стар6-
јаст6—в6сталыс Бауер јорт.

Нахлуп6н ком6сја пыр петыс
м6ча6н, локтор некод ез инды.

— Ачыд опп6ч6тсјаас он в6лы?—
јуал6 Бауер јорт.

— Да, в6л6л... Кыкыс „на в6д“
пуктылыс. Отыс6 комсомольс6с
кул6ганит6мыс јона в6д6ма-да,
а м6с6с—6т6 Обсудса фел6-куча
пондыл6м шенчыны-да.

— Се6са мыј жежш6 верман
в6ставны омблтор ас-јывс6д?—

— Н6м6к6-6д се6са абу-а, мед
в6сталасны код т6д6.

В6сталыс некод ез пет. Код-н6
петас, мыј јндас? чела6сањ партија
уж-бердын, став ол6мыс партијад
к6ртас6д. Мед ес6д ужжык тач6м
коммунистјасын в6лыны.

— Да, в6л6л... Кыкыс „на в6д“
пуктылыс. Отыс6 комсомольс6с
кул6ганит6мыс јона в6д6ма-да,
а м6с6с—6т6 Обсудса фел6-куча
пондыл6м шенчыны-да.

— Се6са мыј жежш6 верман
в6ставны омблтор ас-јывс6д?—

— Н6м6к6-6д се6са абу-а, мед
в6сталасны код т6д6.

В6сталыс некод ез пет. Код-н6
петас, мыј јндас? чела6сањ партија
уж-бердын, став ол6мыс партијад
к6ртас6д. Мед ес6д ужжык тач6м
коммунистјасын в6лыны.

— Да, в6л6л... Кыкыс „на в6д“
пуктылыс. Отыс6 комсомольс6с
кул6ганит6мыс јона в6д6ма-да,
а м6с6с—6т6 Обсудса фел6-куча
пондыл6м шенчыны-да.

— Се6са мыј жежш6 верман
в6ставны омблтор ас-јывс6д?—

— Н6м6к6-6д се6са абу-а, мед
в6сталасны код т6д6.

В6сталыс некод ез пет. Код-н6
петас, мыј јндас? чела6сањ партија
уж-бердын, став ол6мыс партијад
к6ртас6д. Мед ес6д ужжык тач6м
коммунистјасын в6лыны.

— Да, в6л6л... Кыкыс „на в6д“
пуктылыс. Отыс6 комсомольс6с
кул6ганит6мыс јона в6д6ма-да,
а м6с6с—6т6 Обсудса фел6-куча
пондыл6м шенчыны-да.

— Се6са мыј жежш6 верман
в6ставны омблтор ас-јывс6д?—

— Н6м6к6-6д се6са абу-а, мед
в6сталасны код т6д6.

В6сталыс некод ез пет. Код-н6
петас, мыј јндас? чела6сањ партија
уж-бердын, став ол6мыс партијад
к6ртас6д. Мед ес6д ужжык тач6м
коммунистјасын в6лыны.

— Да, в6л6л... Кыкыс „на в6д“
пуктылыс. Отыс6 комсомольс6с
кул6ганит6мыс јона в6д6ма-да,
а м6с6с—6т6 Обсудса фел6-куча
пондыл6м шенчыны-да.

— Се6са мыј жежш6 верман
в6ставны омблтор ас-јывс6д?—

— Н6м6к6-6д се6са абу-а, мед
в6сталасны код т6д6.

В6сталыс некод ез пет. Код-н6
петас, мыј јндас? чела6сањ партија
уж-бердын, став ол6мыс партијад
к6ртас6д. Мед ес6д ужжык тач6м
коммунистјасын в6лыны.

— Да, в6л6л... Кыкыс „на в6д“
пуктылыс. Отыс6 комсомольс6с
кул6ганит6мыс јона в6д6ма-да,
а м6с6с—6т6 Обсудса фел6-куча
пондыл6м шенчыны-да.

— Се6са мыј жежш6 верман
в6ставны омблтор ас-јывс6д?—

— Н6м6к6-6д се6са абу-а, мед
в6сталасны код т6д6.

В6сталыс некод ез пет. Код-н6
петас, мыј јндас? чела6сањ партија
уж-бердын, став ол6мыс партијад
к6ртас6д. Мед ес6д ужжык тач6м
коммунистјасын в6лыны.

— Да, в6л6л... Кыкыс „на в6д“
пуктылыс. Отыс6 комсомольс6с
кул6ганит6мыс јона в6д6ма-да,
а м6с6с—6т6 Обсудса фел6-куча
пондыл6м шенчыны-да.

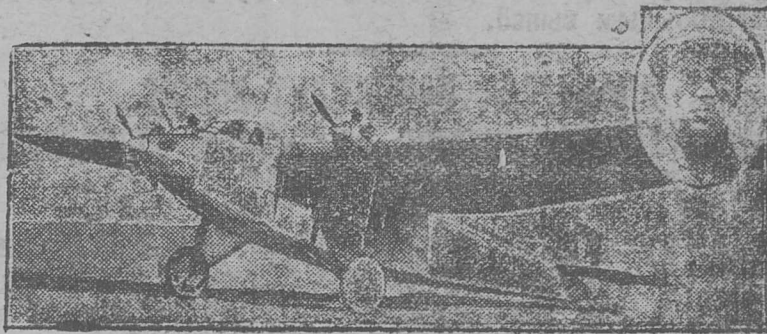
— Се6са мыј жежш6 верман
в6ставны омблтор ас-јывс6д?—

— Н6м6к6-6д се6са абу-а, мед
в6сталасны код т6д6.

В6сталыс некод ез пет. Код-н6
петас, мыј јндас? чела6сањ партија
уж-бердын, став ол6мыс партијад
к6ртас6д. Мед ес6д ужжык тач6м
коммунистјасын в6лыны.

— Да, в6л6л... Кыкыс „на в6д“
пуктылыс. Отыс6 комсомольс6с
кул6ганит6мыс јона в6д6ма-да,
а м6с6с—6т6 Обсудса фел6-куча
пондыл6м шенчыны-да.

„С6ветјасл6н бордјас“.

Јул 10-6д лун6 М6скуаыс петас став Јевропа г6г6р
леб6м-могыс самолет—„Крылья советов“ („С6ветјасл6н борд-
јас“) Самолотл6н лебжан туыс: М6скуа—Берлин—Париж—
Р6м—Вена—Варшава—М6скуа.

Картина-вылын: „Крылья советов“—ныма самолет. Пель-
сас, круг-пыщкын самолетса п6лот Громов јорт.

Кып6дам ужын 6в6ст6пл6на. РСФСР-са Совнаркомл6н постановл6нъе.

М6скуа. РСФСР-са Совнар-
ком вын66д6с Наркомтрудлыс про-
ект6б6 ужын 6в6ст6пл6на кып6д6м-
жылыс. Совнарком инд6: он6з к6-
ж6јственеј органјас ещ6-на т6ж-
6в6сны ужс6 бурм6д6м, ратс6-
нализир6јт6м-в6сна. Ужын 6в6ст6-
пл6на омблч6м-в6сна вермас6 тор-
кыны в6т во6а планыс. Б6рја-ка-
дын паскал6 социалист6ческеј орд-
јыс6м, сјј6н т6дчана-нын кыптис
предпрјатјејасын 6в6ст6пл6наыс.
С6мын тај6 ещ6-на. Совнарком
щ6кт6 ВСНХ-лы, Наркомтрудлыс
ВЦСПС-к6д 6тутв6н т6лыс6са сро-
к6н л6б6дны меропрјатјејас уж-
ын 6в6ст6пл6на кып6д6м-куча,
социалист6ческеј ордјыс6м воц6

паск6д6м-жылыс. Медса6 кол6 бы-
р6дны бјурократјас-моз в6з6д6м6с6
социалист6ческеј ордјыс6м нуб6-
д6м-выл6. Совнарком щ6кт6 бы-
р6дны предпрјатјејасын щ6кыда
ужалыс6с6б6 в6жлал6м6с6, щ6кт6
чорыда вермасны 6в6ст6пл6на тор-
калысјаск6д. Се6са щ6кт6 бур
ужалыс6с6б6 инд6вны вылыс6с6д уж-
ыл6. З6нычалун кутан органјас-
лы щ6кт6ма чорыда вермасны
симулатсјајаск6д. Местнеј орган-
јасы, прокуратуралы щ6кт6ма јо-
на отсавны ужын 6в6ст6пл6на кы-
п6д6м-могыс. Совнарком шы6дч6с
ВЦСПС-дин6 профсојузјас-пыр
нуб6дны меропрјатјејас ужын 6в6-
ст6пл6на кып6д6м-могыс.

Прогулјас в6ј6ны ыжыд убытка.

Тула. РКІ т6дмал6с губер-
наувса промышленеј пред-
прјатјејасын прост6ј да про-
гулјас-в6сна вожынј6н лој
убытка 3 м6ллон да 110 сурс
ш6јт-кымын.

Индустриализатсја лун нуб6д6м6н быр6дам в6чко пращык.

Саратов. Стекл6 в6чан
фабрикын комсомол јачејка
ошк6 ставсојузса воскресник
индустриализатсјалы отсал6м-
могыс л6б6д6м-жылыс. Пу-
т6ловса рабочејјас чук6ст6мк6д
6тлаас6сныгыс фабрик-за-
водјас. Рабочејјас щ6кт6ны
не л6жны торј6дны август
6 лунс6 кык пель6: асывнас
ужавны индустриализатсјалы
отса6б6м-могыс, рытнас праз-
ничатны в6чко пращык ин-
дустриализатсја лун мед лоас
рабочејјасл6н культурнеј вос-
кресник6н.

В6тл6ма уж-вылыс 238 морт.

Ростов дон-вылын. Помас6с
ч6стка советаппаратын дон-
скеј округын. Пр6верит6ма
4214 ужалыс, в6тл6ма уж-
вылыс 238 морт, на пыс6
150 морт з6к6ж. В6тл6мјас
пыщкын 100 морт-кымын ох-
раныкјас.

Вос6с грузјјас компартијал6н сјезд.

Тифлис. Вос6с грузјјаса
компартијал6н 6-6д сјезд. По-
чотнеј президиум6 б6рјисны
Сталин6с, Молотов6с, Ордж-
оникидзе6с, Рыков6с, Калинин6с,
Ворошилов6с, Рудзута-
к6с, Телман6с, Каганович6с,
Киров6с, Микојан6с, Крупска-
јас6с. Сјездлы чол6б6шт6б6
в6стал6с польсаса пролетариат-
сањ Њепојчука јорт. Болга-
рјјаса компартија нымањ ч6-
л6м быт6б6 в6стал6с Антонов
јорт. Сјј6 в6стал6с, болгарјјаса
ужалыс ј6з оз л6жны ук6д-
чыны С6вет Сојуз-выл6 был
војна6н.

Украинаын олыс-полакјас б6рјоны асыныс с6ельгатјас6с.

Харков. Полакјасл6н Вар-
шаваса сјезд-выл6 делегат-
јас6с б6рј6м-куча сјездјас да
собраннысјас Украинаын му-
н6ны зев бура. Ужалыс по-
лакјас јона во6ны собранныс-
јас-вылас. Делегатјаслы се-
т6ны наказ в6ставны ставс6
збыл СССР-жылыс да мунны
панды Совет сојузк6д војуитны
л6б6д6м6лы. Округувса сјез-
дыс Харьковшынаын ужалыс
полакјасл6н мунис зев кыпы-
да, петк6дл6с полакјаслыс
СССР-дор с6л6моан мун6м6с6.
С6ельгатјас6с сјезд-выл6 ыс-
т6м-выл6 с6м чук6рт6м быд-
лаын мун6 бура.

Льен6н знамја-улын
воам социализм6.

Ставмуывиса пролетаріяс лёёдчоны Горд лун-кежлө. доржам СССР, паныдалам выль война кыпаломсө.

Вена. Австријаса компартия лёёдчоны мунис фабзавкомјаслөн конференция. Конференция вынодис резолюция август 1-од лун-кежлө лёёдчон-ылыю. Резолюция щөктө чорыдыка нубдны агитация уж военней колуж вочан предприяциясын. Кампаниясө колө нубдны со кушом лозунгасөн: „доржам СССР-ос, паныдалам выль война кыпаломсө, вермаам фашизмкөд“.

Август 1-од лунө петкөдлам пролетариатлыг вынсө.

Москва. Революция ужлы отсаан ставмуывиса комитет јөздис возванье ставмуывиса химикаслы. Возваньеын гижьма: „химикас-пролетаріяс тјан гадјаса кјөн буржуазія вөчө смерт вајыг газјас, медым бырөдны пролетариатлыг государствовөс—СССР. Быд честней пролетаріј август 1-од лунө сувтас пролетаріјас отувја колоннајасө, петкөдлам асыным вынсө.“

АНГЛІЈАСА ПАРЛАМЕНТ ВОССІС. Колоніјаслыг јуастөг оз лыстны заводитны вольтөм СССР-көд.

Лондон. „Рейтер“ агенстве јуөртө, јул 2-од лунө воөс англіјаса парламентлөн сөсөја. Троней речын король висталис, англіјаса правительствө-пө видлалө условіјяс, коөерті позас бара лёөдны вольтөм совет правительствокөд, сөмын отщөщ колө јуасны та-јылыг і англіјаса домініон-јаслыг (колоніјаслыг).

ВІЛЬГЕЛМ ВОӨ ГЕРМАНИЈАӨ.

Буржуазія лёөдчө встреча-кежлө. Сотсіал-демократјас лептөны абутөм мыж коммунистјас-вылө.

Берлин. „Вель Ам Абенд“-німа гачет (шуга-ывиса гачет) јуөртө: Вильгельм-пө гөжөмна көсө вольты Германіяө (өні сјө оло Голландіяын). Гамбургын лёөдчөны встреча-кежлө. Германіяса правительствө Вильгельм-валөм-вылө воча јуөртис правительствө-пө оз сувт паныд Вильгельм вольты Германіяас. Буржуазіјалөн гачетјас та-јылыг нинөм оз гјжы, сөмын сотсіал-демократјаслөн „Хорвертс“-німа гачет отнас јуөртө та-јылыг. Сјө лептө абутөм мыж коммунистјас да националистјас-вылө, најө - пө

торкисны лёөдны закон республика доржөм - могыс, сывөсна-пө правительствө өні оз вермы паныдавы Вильгельм вольты Германіяө. Тајө гјжөд-вылө „Вель Ам Абенд“ воча гјжө, коммунистјас-вылө ыстыөмөн оз вермыны сотсіал-демократјас агнысө доржыны. Коммунист партија вөз-јыліс режстагын проект лёөдны торја закон важ императорөс да сөлөн семјасө Германіяө не лежөм-јылыг. Сөмын тајө вөзјөмсө коммунист-јаслыг паныдалисны сотсіал-демократјас агныс.

Крестана овмөс кыпөдан зајом да визму вөт.

Јул медвожда лунсаң крестана овмөс кыпөдан зајомлөн облигацияснас почө мынтыны визму вөт, лөбө стракөвөј взносјас објажитана стракутөм-куча. Јул төлыг воис-нын. Облигация ноыојаспыг унаөн өні думыштчасны, мыј буржык вөчны: мынтыны вөт облигацияөн, али визны облигациясө јешшө - на вожө.

Зајом-вылө гјжөмөн крестанін уждис государстволы асыс вичмана өмсө. Өні-кө сјө мынтысас облигациянас, сјө уждылөм өмсө бөр боотас государствовысыг. Государствө сылы уждөм өмсө пунктс-нын стрөйтчан уж нубдөм-вылө. Сөсөа-өд сјө видчысө өм воөм налогоыд да стракөвөјөнд. Мынтасны-кө крестана налогјасө да стракөвөјясө облигацияөн, сјө видчысан торсө оз боот. Таңнад государствоса бјуджетыд вермас торкыны. Бур-ө-нө ташөм торкөмыс крестаніныслы? Абу. Од государствө докодней бјуджетыс уна өм гөтө визму овмөс-вылө. Тајө өтө бөк-на.

Мөд-кө, облигациянад налогтө вештөмыд абу бур і аслыс крестаніныслы. Секі-өд сјө оз-нын вермы воны зајомнас өніја тјажнас, сентябр-

октабр төлыгјасын, не воан тјажјасас (јанвар да октабр төлыгјасын 1930-өд вонас). Сің-жө сылы оз во некушөм прөцент, кодөс гөтө облигацияс.

Тајө, облигацияөн вөт мынтөмөн, крестанін асөс пажас уна выгөдаы, дај государствөс вермас јона жөкөдны стрөйтчан уж нубдигас. Татыг вескыда тыдалө, мыј колө вөчны крестанінлы нөбөм облигацияснас. **Облигация колө визны, а не сетны налог-вылө.**

Торја-нын абу некушөм выгөда крестаніныслы сетны облигациясө өні. Од јул медвожда лунсаң крестана овмөс кыпөдан зајомыслөн облигациясасыс кусөдчөны, мөд-ногөн-кө облигациясө мөдасны нөбөвны быд учрежденье, кодө нубдө зајомөвөј операциясө. Сөсөа јул төлыгөагыс - жө пондасны сетны өктјасын облигациясасыс-улө ужјөзјас. Ужјөзсө сетны кутасны өм чөжан кассајас да уждыган төварішчествоаспыр 60% дон закладас пунктан облигация доныс. Ужјөз сеталыг организациясасыс пунктөма мог, мед најө угаскө закладө сетөм облигация-вылас выгырыш, јуөртисны пыр-жө крестанасө. Татыг тыда-

Макдоналд мунө Жеңөвө.

Лондон. Рейтер јуөртө: премьер-министр Макдоналд көсө ветлыны Жеңөвө Лига Нацияс сентябрса сөсөја - вылө Чемберленкөд отлаын. Мукөд государствөаскөд уж нубды министр висталө, Лига Нацияс сөсөја-вылө-пө англіјаса делегатсја лө лёөдөма 1924-өд воын-мөз-жө—ставпартиягө представителјасөн.

Фальшивөј докүментјас вөчыгјас-вылын суд.

Берлин. Орлов да Павловскі-вылын суд петкөдліс фальшивөј докүментјас вөчыгјаслыг шпіонажсө, тајө ужыс најө боотлисны ыжыд өм. Тыдовтчис щөщ, Орлов-өскө ужалис германіяса офіціал-ней учрежденьејасын журнөдыгјас щөктөмјас-куча, сөмын сјө нубдис і Германіялы паныд уж. Защитникјас ез вермыны доржыны фальшивөј докүментјас вөчыгјаслыг ісөја-могыс ужалөмсө.

Францсја мынтыгө САСШ-лы германіяса өмөн.

Париж. Парламентын финансиөвө да мукөд государствөаскөд уж нубдан комиссияс отувја заседание-вылын Пуанкаре висталис Сојөдінөненей Штатјасан воөм ответ-јылыг (Францсја корө вөлі САСШ-лы военней дөлг (407 міль. доллар) мынтан сроксө август 1-јөд лунсаң нужөдны август 31 лунөж). Америкаса правительствө-пө јуөртө САСШ көсөысө нужөдны мынтан сроксө сөмын сек, вынодөс-кө Францсја Меллон-Беранжын лёөдөм соглашение военней дөлгјас САСШ-лы мынтөм-куча. Поль Бонкур висталис, колө-пө сјө лёөдчөны САСШ-көд, мед өскө Францсјалөн торја мынтөмјасыс САСШ-лы вөліны не ыжыдыкөс Германіясаң Францсјалы кык бөрја мынтөмјасыс.

лө: облигацияыд сјө-жө фөнга, торјалөны најө мөда-мөдөс сөмын сјөн: облигация гөтө докод, дај сјөн верман воны 50 шайтөаң 1000 шайтөт. (Шөркөдфөма быд 61 облигация-вылө воө өтө выгырыш воан тјажас). Налогтө-кө крестанінлы мынтас фөнгаөн, а облигациясө колөс вожө визны, крестанін отсалас государстволы кыпөдны овмөссө, дај ачыс пөльза боотас. Со мы-вөсна і быд гөгөрвоыс крестанінлы колө мунны робөчөјас-бөрыгө да велөдны мукөдөс, мед кутас кяныс облигациясө зајом стрөк помастөдыс. Зөв-нын-кө лікө воас өмыс, буржык облигациясө закладө сетны, а не вузавны. Секі сылы сетасыс 60% облигация доныс, дај облигациянас воны вермас.

Обществөненей, советскеј, культурней организациясасыс, ставыслы, кодө ужавлісны зајомсө раздөдөм-куча, өні ковмас пуктыны став вынсө, да мед облигация кутыг крестана ез колтчыны облигациясөтө. Колө бура төдмөдны најөс, мыј сетас облигациясө вожө кутөмыс да мед најө гөгөрвоасны да отсаласны государстволы, сјөн щөщ агныс докод боотасны дај өм воөм-вылө нафөјааө колөны.

Колхозјас јул 8-өд лун-кежлө. (Коператсја лун-кежлө).

Јул 8-өд лун—ыжыд лун колхозјаслөн. Тајө луннас колхозјаслы колө петкөдліны да виставлыны јөзсылы, кычө најө зөв крепыда заводітисны отувтөчөм му-виз ужавны? Көчө виставлыны, кычө колхоз-јас өлөмөагыс заводітисны важ өлөмјасө шыбавны, сы-местаө лёөдны выль отувја ужалан овмөсјас? Кушөм өкыд торјас вөліны отув му-виз ужавны боотисгас да кычө сјө өкыд торјасө вожө-вылө конкөд-жыка бырөдны?

Мөд өкыд торјасыс вөліны сөщөмө: гөл крестанасыд зөв јона полөны аслас сузчытөм мујасыс, полөны вытө јона овмөс өтөла-асјас. Сорнитөны ас-костас да і шуөны, мыјө-пө отлаалам нинөм-пө абу отлаавныс-да, гөлтыны-пө пондасны, өтөлаад өлігөн. Сөмын-пө верман воны јөз сорнитөны да сөравыв, кычө-пө сјө-нын нем-понтө коллавы лоас.

Ташөм сорнитөнысөк век-на абу вермөмаө гөгөрвоны, кычө партија-ны да совет властыд зөв крепыда өлөмөагыс сулалө гөл ужалыг крестана-дорыд. Совет властыд мөд-војөр сеталө отувса виз-му ужалыгјасыс уждыган өмјас, бур машинајас, бур сорт көдысјас да с. в.

Міјан гөл јөзсылы колө важ өлөм-ногтө да гуса сорнитөсө шыбытны. Сы-бөрын өлөмөа заводітны ужавны да дорны отувја өлөм. Јул 8-өд лун тырг-кежлө міјан вөлөтјасад өмөс-нын уна коммунист-јас. Секі ставыс отласа: виз-му, пина, гөр, машинајас, скөт, керка-карта, өм кудныс вөсөг отласа.

Мувиж ужалан артыгјас отлаалө-маөө визму, визму ужалан колуж, скөт. Визму ужалан төварішчество-војасын отлаалөмаөө сөмын виз-му да ужалан машинајас.

Став тајө коллективјасыслы лө чорыда мөвпавлыны, кычө мынтөдчыны сузчытөм, гөл, пемыд өлөмыс. Отувтчалгас воисны став коллективса јөзсыс өтө кычө. Верма-м-пө секі бур, долыд дај југыд өлөм лёөдны, кор шыбытам важно өлөм нубдөмсө да ог повчө асланы сузчытөмыс, мунам сјө тујөд, кычө гөл крестанасө чука-лө коммунистпартия да совет власт.

Тајө отув ужалыг овмөсјасыслы лө мед војдөр сөщөм ужјас-вылө боотөныны:

1. Му-виз отувөдн паскөдны,
2. заводітны көзны турунјас да мөс өоркні,
3. мөс-вөв да поснө скөтјас гырөдны,
4. јонжыка кујөд чукөртны да буржыка мујас кујөдөвны,
5. мөсјас бурмөдөм-бөрын лёөдны выј вөчан машинајас да заводітны јөлыс вөчны выј,
6. лёөдны гырыгөк мувиж ужалан машинајас (көдан, ышкан, вундан, вартан, төлөдчан машина-јас) да виз-му бурмөдны мінерала выноддан торјасөн.

Ташөм сорнитөнысөк колө петны јул 8-өд лунө јөз-дорө да виставлыны налы, мыј отлаавн ужалигөн да өлігөн верман адыны сузчана долыд өлөм.

Омелин.

Колө чукөртлыны выдөвжөчөјасөс.

Арнас 1928 воын, уезд-јасыс да өктјасыс унаөс вөјөдисны областө роботникјасөс—лыдыгөбөны выдөвжөчөјасөн, сөмын најөс қикөз вундөмаөө. Выль јөзлы, выль уж-вылын, фөрт, өкыд ужавны, колө колдөнкө отсөсөд, но сјө отсөсөмыс некодсаң абу, вөсөг некод оз мөвпыштылө најө-јылыг. Почө боотны пример-пыдөд; выдөвжөкө Чу-гаева, Обсојузыс, норазө ју-ралысјас-вылө, сетөны-пө гырыгө уж, а вөсөг оз индыштыны, кычө сјөс вөчны; Обфин-отсөлөс выдөвжөкөс, Рыб-јановаөс, төвбөд гөнајтөдө-маөө област-папта, велөдөм-пыдөд; Обисполкомса инструкторјас жалутчөны, міјанөс-пө бузөторјасөн шуөны, уж сетөгөн-пө оз лөсыда велөдны,

да оз виставны кычө вөчны. Разөезднејас да суточнејас оз быдөдны откода сетны: сөрабінлы 5 шайтөн суткі сетөны а мукөдыслы 2 шайтө-да-жынјөн.

Ташөм примерыд зөв уна сурас. Учрежденьејасын управ-лыгјас, профсојузјас да парти-јачөкјас вөсөг абу визөдлө-маөө најөс велөдөм-вылө, вөсөг мукөдлаын велөдөм-пыдөд морт-вылас тешитчөны.

Тајө нелучкиторјасөс аскежын бырөдны некод оз вермы; сы-вөсна міјан колө чукөртлыны Обкомса Оргот-дел-пыр совещанө, коравлыны став выдөвжөчөсө да бура сорнитны, бырөдны став омөлтөрсө. Сытөг бур област-ней роботникјас ніјанөс оз лөны. **Төдыс.**

Ужалыгө војтырөс абу матыгөтөма Обсүдлөн ас-дорас.

Революционней законност-лы паныд муныгјаскөд вер-масны колө чорыда. Став вын колө зелөдлыны, медым вужнас нещкыны нелучкитор-јасөс өлөмыс.

Тајө фелөјас вермө чоры-да мунны сөмын сек, кор обществөненей контроль бура пунктөма. Агныс-кө ужалыг јөз мөдасны повтөг быдөма нелучкитјасөс быд аппарат-јасыс инданы, сек регыдыжкө почө корөны мыжа мортөс да сылыс нелучкө фелөјасөс помавны. Ыжыд отсөг судлы буржыка фелө решитны сетөны суд вылын обществөненей обвінөтелјас, јешшө јона от-савны вермөны народней заөдөтелјас. Најө асланысөк-тыг төдөны ставсө, кодө кычө өлө, код кушөм морт. Фөрт, судлы мыжа мортөс быд-нога төдыс морт јона колө. Кор заөдөтел гөгөрвоана морт, сјө ыжыд отсөг суд-фалы сетө. Міјан судын өмөл, мыј

заөдөтелјасыд оз гөгөрвоны законјасөс, оз-на кужны правительстволыс индөјас прамөја өлөмө пөртны. Сы-вөсна налы унжыкөс-сө лөвө чөвөн суд-вылын пукаваны.

Суд-фаяслы, прокурор-јасылы, следователјасылы ветліг-мунгыны колө јонжыка быд-лаын нубдны сорнитјас нар-заөдөтелјаскөд да закон-јасөн төдмөдны. Боотам көт ас-сөк, Областувса суд. Сыктыв-карын тырыс заөдөтел Нар-судын да Обсудын. Ез-на на-костын нубдчыв некушөм уж, а колө төв дај тулыс. Кычө тај сөмын отчыд вөлі-жө чукөртлөма Офінтсөва јортлөн. Зөв өмөла заөдөтел-јас-көд ужалөм пунктөма Обсүд-лөн. Кычө бара участокса нарсуд-јасын? Унжыкас таң-жө!

Ме ногыс-кө тајө ужсө пуктыны колө буржыка. **Ас-костыс.**

Промышленност да транспортлөн Коми муын воҗо сулалан војасса перспективајас. СЫКТЫВКАРСА ПАРҢИЈА ДА КОМСОМОЛ-КОТЫР ӨТУВЈА ЧУКӨРТЧЫЛӨМ-ВЫЛЫН КОЈУШЕВ ЈОРТЛӨН ВИСТАЛЫМ.

Ме ог кут виставны овмөс кыпөдан вт вога плансө җоннас, ме боста сөмын кык жүкөд планыслыс—промышленност да транспорт. Тајо кык жүкөдс жонжыка көртасөбө ставгосударствоса планјаскөд, тајо кык жүкөдсө ми кызнас артавлім госу- дарство-вылө. Оні федератив- неј (РСФСР) да сојузней план- јас лөөбөдма, видлалісны на- јөс Ставрөсіјаса XIV-өд да Ставсојузса Сөветјас V-өд сјезд-вылын (мајын) да ош- кісны. Кыҗи-жө тајо ыжыд планјасас пыріс мјан обла- стувса план? Јона-ө да кыҗи мјанлыс планјаснымөс веж- лалісны тсентралней орган- јас? Кушөм паскыд тујјас, перспективајас воөбөны Коми областлы тајо локтан вт во- нас государствоса план-сер- ті-кө артавны?

Тајо өөрнөсыс ме Һеуна кежыштла. Воҗо-вылө пана ассім өөрнө кымынкө воҗкы- јасөн. Кушөм ыжыд төдчана тор планыслөн, да кыҗи сјісө ми лөөбөдм Коми областын?

Сотсіалізм стројын, сотсі- алізм-нога олөмын, капіта- лізм да мукөд важ олөмлы паныд—өдөмыс котыртчөм јөз вежөр кабырын, мунө јөз- мывкыд вескөдлөмөн. Капі- талізм-дырји олөмыс мунө, вежласө ачыс, аслас закон- јас-куҗа, сҗихіјнө і кыскө ас- бөрсөыс јөзсө. Капіталізм ов- мөсын Һекушөд плановост абу, ачыс овмөс да оласног вежөбөмыс мунө сҗихіјаөн

Сотсіалізм оласногын-жө бөра, сен котыртчөм јөз ас кіас кутөны овмөс да став олөм мунөмыслыс вөжжисө, ворөпсө да јөткөны ас мыв- кыднас, ас вежөр-куҗаыс ссө- чө, кытчө колө, јөткөны сјі, кыҗи колө. Таҗ-кө, ми өні СССР огө вөтчөј тупкөса сін- мөн овмөс ас воҗо мунөм веж- ласөм бөрсөыс, а асным, во- са сінмөн, јур сафөн, воҗо арталөмөн јөткөм воҗо ов- мөссө да став олөм вежөбө- сө сјі, кыҗи мјан програм- ма-серті, мјан планјас-серті колө (а программасө-өд лөөбө- дма наука-куҗа). Мјан го- сударство-кын (государство- нас вескөдлө коммунист-пар- тіја) власт, фінанс, промыш- ленност, транспорт, вјқму, кыз вузаөбө ас-пышкын да став- нас заграничакөд. Тајо во- рөпјаснас ми вермам госу- дарство овмөс кутны ас кјын, да воҗыв арталөмөн колан- ногөн вежны став олөм. Сө- кыджык вөлі план-серті воҗ- выв арталөмөн вескөдлыны уна, 25 мільон посні, торја овмөсјасөн, но кымын воҗо, сымын жонжыка і крөҗана вјқму ужалөм посні торјавлөм овмөс гартчө, кысө став го- сударствоса овмөсјасө і во- ыс-воө пыр жонжыка пондө сөтчны сјҗ-жө планөвеја, го- сударство вескөдлөмөн воҗо мунөмө. Таҗи-кө—кымын во- җо, сымын паскыджыка Сө- вет сојуз-пышса овмөсыс пы- рө воҗыв арталөмөн, вежө- рөн индөм тујөд кыптөм-вежө- өбөмө.

Кыҗи-жө өніөҗ вөлі пук- төма СССР, сјҗ-жө, Һөрт, мјан Областын планөвеја ов- мөс вежөм-кыптөмөн вескөд- лөм, воҗыв бура арталөмөн ужалөм? Колө шуны—планјас лөөбөдны, воҗыв артавны ас-

гыным туј, ми велалім егө өтпырјө, а Һөжјөнөкөн, өшө- кајасөн. Медвојдөр ми мунім кі-маласөн, весіг огө вөлі ку- жөј вога план лөөбөдны пра- меја, сөсө Һөжјөнөкөн велав- ны кутім планјас течны, но дыр сорлалім өтчукөрө вога планјас, кујім вога да вт вога (кор сурө весіг да вога) планјаскөд. Та-серті код-сурө весіг сөрам-вылө лөҗлісны воҗыв артаөм, планјас лө- өдлөм, јона угөлі ужалыс јөз сін-воҗын перспективајас пас- јалөм. Но тајо өшөкөјас ми пыфди пуктөм, да Һөжјөнөкөн велалім течны жонжыка реал- неј да точней вога планјас, кодјас—кымын воҗо, сымын ешажык чөтөны. А 1929 воын став государствоыскөд ми вө- чим-нын вт вога план, пасја- лім, мыј кутам стрөйтны 5 воөн, көн, кушөмөс, кор за- воөітам-помалам, уна-ө кутас петны төвар вьл предпріја- тіејасыс, кытчө мунны да сјҗ воҗо. Ми арталім, кыҗи кутас да кушөма воыс-воө вежөыны овмөс да став олас- ног Коми областын локтан вт војасын. Һөрт, ми өгөј областлыс перспективасө кыҗөј пөтөлөкыс, егө выдумывајтө јур-пышкөсыс, а теҗим став государство-пастаыс озырлун, овмөс воҗо мунөм, коми муыс нужда кыптөм бура арталө- мөн. Торја јона лөі госу- дарство овмөс воҗо мунөм, мјан областыс нуждајтчөм воыс- воө кыптөм лөі артавны про- мышленност да транспорт перспектива планјас лөөбөд- гөн. Ми төдам, государство мјанын оз вөч сөщөм завод, сөщөм туј, коді сылы оз ков, лөбө колө, но мјан областын оз ло выгөднө (лөө выгөднө- жык мукөд областын). Ми сјҗ-жө план панігөн подув

1. Промышленност.

Мед кокнөджык лоас вежө- рөн бөотны, промышлен- ностсө ме бара јука кык пөлө —вөрлезан промышленностө да обрабатјан промышлен- ностө, понда кыкнан-јывөыс өөрнөтны торјөн.

Вөрлеҗөм промышлен-

Вөр леҗөм лөө зөв јона паскөдны.

Өті-кө, вт вога план-куҗа СССР-ын зөв јона паскалө стрөітөлство, овмөсө пуктөм капитал колөм вт во-сертіыс сөдө 26 мільард шәтөан 64 мільардөҗ. Стрөітчө уна вьл фабрөк-завод, көрттуј, керка, мукөдтор, уна ковмас стрөіт- чан материал—Һөрт, медвој- дөр вөр. Сојуз-пышса вөр-нө- бөм сөдө 11 мільон кубөметр- саы 42 мільонөҗ (Һөль-мында).

Комі областыс заграничаө вөр вузалөм өдјө сөдө.

Мөдтор, коді лөчкө вөр ле- җөм, кыҗ мыј вермам паскө- дөм-вылө—заграничаө төвар вузалөм. Мед вт вога план олөмө пөртны—ковмас уна машина, оборудованне лөө вәјны заграничаыс, а сен прө- ста оз сетны, колө мыјкө налы вөча вузавны. Војнаөҗ вөлі заграничаө петө уна Һан, өні сјіө вузөс-вылө оз тырмы. Медыжыд, тырмана загра- ничаө нуан төвар СССР-ын вөр да Һөрт. Та-вөсна, Һөрт, бара-жө ковмас форөірујтны

теҗгас арталім сјіө—мјан област, озыр област Һө сөмын мјан јурын, но і збыл. Вот бөстам вөр—мјан 35 мільон гөктар, Швөтсіјалөн (мед ыжыд вөр вузалыс купөч став сөвет-вылас СССР-ыс унжык вузалө) сөмын 18 мільон, Фінляндіјалөн 14 мільон, Норвегіјалөн 6, (Карөліја 8 мільон, Украина 3).

Енергіја озырлун (ресурс- јас)—Комі областын өніја төдөм-серті төвтөг да торф- төг 16½ мільард тонна услөв- неј лөмтан (топливо) (торфөн да төлөн 23 мільард). Воҗыв крајын (Комі областтөг) сө- мын 2½ мільард. Уна өм мјан му-пышса **өзырлун**—Һөрт (13½ сурс кв. кілометр- пасталаын, 5,3 мільард тон- на усл. лөмт.), ізшөм (20 сурс квадрата кілометр пасталаын, 3,4 мільард тонна-усл. лөм- тан), төчөла із, рудәјас, фос- форіт, сөв да мукөдтор. Өм нөшта дөнатор, заграичаө нуан озырлун—көр овмөс да Һөвер-пөтка. Тајо став озыр- лун-вылас государство колан- јитөмөн (выгөдностө щөщ арта- лөмөн) ми і теҗлім Коми об- ластын промышленност да транспорт стрөітан вт вога план.

Государство вт вога план өні кызвыјө вөчөма, сы-куҗа вермам-нын вөҗөдлыны—кушө- ма мјан кужөылөма вт вога план течны, јона-ө лөі веж- лалөма да кодарлаң—өті-кө, мөд-кө колны кутас медвоҗа вт вога план-куҗа вуҗан во, код-куҗа вермам вөдлыны— јона-ө реалнөј, олөмө пөртна- на лөма планным. Ме воҗ- выв шулі—мөса бөста сөмын промышленност да транспорт, мукөд бөксөан талун план ог кут вөдлавын.

ноет паскөдөм—мед ыжыд го- сударственней моҗ, заҗаҗа пук- тьөй государствоысә Коми област-вылө вт вога РСФСР- са да СССР-са планјас-куҗа. Мыҗ-вөсна-жө тајо овмөс мед ыжыд уҗөн уөө мјан-вылө?

Вөр леҗөм лөө зөв јона пас- көдны, ковмас форөірујтны. Кыс-жө медјонасө лөө вөр леҗөм паскөдны? Гөбырса вөр ылын, оз-на тајо вт воөн шөд, Шөр Аҗијаны, Кавказын, Украинаын вөр зөв өҗа, шөр областјасын кералөма-нын— колө Европаса воҗыв, көн мед озыр вөр, Һөрт, коми му. Коми областлөн вөр матын, дај уна.

вөр леҗөм экспорт-вылө Коми муыс. Ежва вожыс ми вермам вөр леҗны Кардөр-пыр, Пөчө- раыс вескыда море-куҗа. Өніөҗ ми государствоыс экспорт-вылө төвар сөтөмөн јона-нын отса- сөм. 1927-28-өд воын загра- ничаө рынок-ывса дөнөн Коми областыс петкөдөма тө- вар 13 мільон шәт дөн, 1928-29-ын лөө 20 мільон- гөгөр, 1929-30-ын план-серті шуөма 30 мільон шәт дөн- нын (тас, Һөрт, кызыс уөө вөр-вылө). 1929-30 вога план-

серті быд ловја коми морт- вылө воө 150 шәт, 20 раз унжык сыыс, мыҗа воө быд морт-вылө СССР-ын. Воыс

Рөгыджык нүөдны лөсоустројство.

Гөм (Һөнга) вөр леҗны государство сөтө тырмымөн. Вөр запас мјан өм-на, пөчө шуны, помтөм. Өніөҗ ми век- на огө өксплотірујтө став вөр площшадсө, но і сјіө площшадас өніја лөкног вөр овмөс вөҗөмөн быд во быдмө 16 мільон кубөметр, кералам- жө сөс нөшта зөв өҗа—крө- сҗана быд во вөҗөны пес- вылө, пөщ-вылө, кер-вылө да мукөдлаө 1 мільон кубөметр- ыс Һеуна унжык да леҗөма промышленнејнуждәјас-вылө, СССР-пышкө нуны да загра- ничаө нуны 1927-28 воын Һеуна унжык өті мільоныс, 1928-29-д воын өҗажык кык мільоныс (1,8 м. к. м.) Та- серті—уна-на вөр Коми муын сөмө. 16 мільон кубөметр быдмө сјіө площшад, коді куш өксплотірујтчө, а ставсө- кө бөстам вөрсө—быдмө нөш- та-на уна, а вөр овмөссө бур-

Вт во-пыфди кык воөн

Кыҗ-жө вөрлезан план олөмө пөрө? Вөлі мјан пла- нын шуөма: уна-пырыс шуө- ма вөрлеҗөм Областын пас- көдны вт воөн 186%. 1928- 29-д во медвоҗа вт вога план-куҗа ужалан во, вөр лөі леҗөма вога плангыс ун- жык, 1927-20-өд во-серті ун- жык 70%-гөгөр. Медвоҗа во мјан, сјҗкө лөі нүөдөма план- јасыс паскыджыка. 1929-30-д воын шуөма леҗны 2.800 сурс кубөметр, мөд-ногөн-кө сы- мында-жө, мында леҗөма вөлі 1927-28 да 1928-29 кык воөн, лөбө мында вөлі леҗөма 1925- 26, 1926-27 да 1927-28-д ку- јім воын. 1929-30-д воын 1928- 29-д во-серті колө леҗны 70% унжык. Тајо-кө лөө выполнө- төма, став вөр леҗөмыс 1927- 28 во-серті сөдас 180%-гөгөр, мөд-ногөн-кө сымында, мында вөлі шуөма вт вога планөн сөдтыны. Бура 1929-30-д воын уҗ нүөдөн вт вога план Һөнаыс пырас олөмө кык воөн а өд код-сурө оз вөлі наҗө- тчыны вт вөнас сымындасө вөрлеҗөм промышленност об- ластын паскөдны. **Вөрлеҗөм вт вога план областлыс олөм- ыс да государство вежөны јона паскөдөмлаң.** Государст- во вөр леҗөм Коми муын ку- тас форөірујтны, мјанлы во- ыс-воө пондас зөв јона ыж- дөдны программа. Ыҗдөдтөҗ- ыс-жө оз поз, оз тырмы вөр СССР-ын стрөітчыны, оз паскав экспорт, а оз-кө стрөі- тчан материал да экспорт паскав—государство оз кут вермыны асыс вт вога сот- сіалізм теҗан программасө ставнас олөмө пөртны. Сы-

Вөр-бердса уҗ-гөгөр котыртны став выннымөс.

Колө мјанлы тајо уҗ- гөгөр і котыртны мед војдөр ассыным өбөс, суолуннымөс, котыртны коми ужалыс јөзөс. Колө өмөлеја, решөтөнеја, повтөг, паскыда пөсөв- товны өніөан-жө вөр-лезан ногөс, нуны сөщөм меропріја- тіејас, коді вөстөс форөіруј- төмөн паскавны Коми област- ын вөрлезан промышленност-

воө экспорт Коми областыс өдјө сөдө і сјіө өдјө сөдөмсө ковмас кутны.

мөдам (устроітам вөрсө, кос- тыштам кыт-сурө, весалам лөпөыс, көҗам көн-сурө) јөш- щө уна кутас быдмыны. Вөр промышленност паскөдөмкөд, Һөрт, государство, пуктө сред- ство і вөр овмөс бурмөдөм- вылө. Өніөҗ Коми муын вөр вөлі устроітөма сөмын 18%, а 82% устроіттөм. Тајо Һө- кытчө оз туј, колө өдјөжык став вөрсө лөөбөдлыны. Ми ас вт вога планын шулім лөөбө- лыны 47%. Өніја, бөрја вөр- леҗөм - куҗа Совнаркомлөн (29/IV-29) да Ставрөсіјаса XIV сјезд шуөмјас-серті, Һөрт, вежөс мјан планным, пас- калө, лөө лөөбөдөма унжык. Таво вөр лөөбөдлөм мунө важ план-сертіыс-на. **Вөр лөөбөд- лан план государство мјанлыс оз чөнты, а паскөдас.** (көч мјан паскыда-нын өскө вөлі бөстөма-да).

вөсна нөнөм і думәјтны да өөрнөтны програмјас чөнтөм-јылыс.

Мјан-вылө уөө зөв ыжыд, зөв ответствөней госу- дарственней уҗ і сјіө уҗ- сө колө быт вөчны. Ми ас- ланым кужөм лунөн, актив- ностөн отсалам государство- лы теҗны сотсіалізм.

Мөдәрсаң-кө і мјан об- ластлөн олөмыс, культураыс кыптөс вөр-помыс, вөр-вы- лын.

Јөшщө важ Һөмскөј бјуд- жөт, болнөчәјас, школајас, тујјас паскавлісны вөр докод- вылын, вөрлеҗөм промышлен- носткөд өтщөщ. Өніја, об- ластвуса бјуджет, а сөсан јуддөдчан уҗ, Һөнвөҗалун вө- җөм, пенсіја сөтөм паскөдөм, тујјас да промышленност вө- чөм сјҗ-жө кыптөс вөр-помыс, вөр докодөс, вөр леҗөмкөд өтщөщ. Мјан бјуджет јөшщө 1926-27 воын-на вөлі 3½ мільон шәт, 1929-30-д во- кежлө арталөма 7 мільон- нын (а ми ас вт вога план- нын 1932-33-д воын вөлі чај- там воны 8 мільонөҗ), мөд- ногөн кык воөн матысөм вт вога планө. Казнаө вөр- помыс вөлі воө 1926-27 в. 3½ мільон, 1929-30-дын 7 (сөс җынјыс колө област бјуджетө). Сјҗ-жө воыс-воө сөдө докод вөр леҗөсәслөн, коми ужалыс крөҗаналөн. 1926-27-д воын вөр-помыс вөлі нажөвөтөма 3 мільоныс невөна өҗажык, 1929-30-ын арталөм-серті лөө-нын нажө- вөтөма 10 мільон шәт-гөгөр (а план-серті вөлі пасөма 1932-33 воын сөмын-на 9½ мільонөҗ воны).

лы, кыпөдны өдјө воҗо бјуд- жөт, а бјуджеткөд щөщ куль- тура да овмөс, кыпөдны уҗа- лыс коми војтырлыс нажетка, сөтны СССР-лы унжык стрөі- тчан материал да экспорт- вылө төвар, сјіөн отсавны став вт вога СССР-са сот- сіалізм стрөітан программа пыртны олөмө. (Помыс лөө мөд нөмерын).

